

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXI. — Izdan in razposlan dne 12. avgusta 1902.

Vsebina: Št. 166. Ukaz o tržnem redu za Dunajski osrednji živinski trg v Šent-Marku.

166.

Ukaz ministrov za notranje stvari, trgovino in poljedelstvo z dne 1. avgusta 1902. l.

o tržnem redu za Dunajski osrednji živinski trg
v Šent-Marku.

Člen I.

Na podstavi §. 9 zakona z dne 29. februarja 1880. l. (drž. zak. št. 35) izdajajo ministri za notranje stvari, trgovino in poljedelstvo v dodatku k temu ukazu obseženi tržni red za Dunajski osrednji živinski trg v Šent-Marku.

Člen II.

Za tiste prodaje, ki so jih stranke same sklenile na trgu za junad in drobnico (živali za zakol) (§. 14, odstavek 2 tržnega reda), se določila §. 14 tržnega reda o vplačevanju in izplačevanju kupščin, o sklepu kupov na podstavi pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga odprtih kreditov ter na to mereča določila VII. oddelka uporabljajo samo tedaj, kadar sta o tem porazumljena kupec in prodajalec, oziroma blagajnica.

Tržno pristojbino (§. 17 tržnega reda) je, če ni takega porazumljenja, opraviti, kakor pri ne prodanih živalih, naravnost pri blagajnici živinskega in mesovnega trga.

Cene za prodane živali, katere niso bile tehtane, je, če ni prodajnih naznanil, ovedeti po ukazih, ki naj jih o tem ukrene tržni urad.

Člen III.

Ta ukaz stopi v moč dne 1. septembra 1902. l. s to utesnitvijo, da §§. 19 in 21 in pa določila §. 23 o prodaji po klalni (mrtvi) teži zadobodo veljavnost šele tisti čas, kateri se določi po ustanovitvi običajnega (uzančnega) reda, razsodiščnega reda in klalnega predpisa.

Dne 1. septembra 1902. l. izgubi moč ministrski ukaz z dne 3. septembra 1883. l. (drž. zak. št. 145) o tržnem redu za osrednji živinski trg v Šent-Marku in pa ministrski ukazi z dne 22. marca 1884. l. (drž. zak. št. 37), z dne 24. avgusta 1884. l. (drž. zak. št. 141), z dne 13. januarja 1888. l. (drž. zak. št. 6), z dne 30. januarja 1892. l. (drž. zak. št. 29), z dne 4. novembra 1895. l. (drž. zak. št. 163), z dne 20. oktobra 1897. l. (drž. zak. št. 248) in z dne 26. februarja 1899. l. (drž. zak. št. 40).

Koerber s. r.

Call s. r.

Giovanelli s. r.

Dodatek.**Tržni red**

za

Dunajski osrednji živinski trg v Šent-Marku.**Oddelek I.****Splošna določila.****§. 1.****Razmerje med občino in trgom.**

Občina vrši na osrednjem živinskem trgu po veljajočih zakonih zdravstveno, veterinaro in tržno policijo, pazi seobno na to, da se izpolnjujejo določila tržnega reda ter vleče kot lastnica osrednjega živinskega trga ustanovljene tržnine (§. 17).

§. 2.**Za kaj je ta trg.**

Dunajski osrednji živinski trg v Šent-Marku je edini trg za prodajo v klanje namenjenih velikih goved, telet, ovac in jagnjet, kóz, prasičev in oddojnih prasičkov za občinski okoliš mesta dunajskega, razširjen na podstavi zakona z dne 19. decembra 1890. l. (drž. zak. št. 45), in nastopne občine okolice dunajske: Albern, Alt- in Neu-Erlaa, Aspern o. D., Atzgersdorf, Floridsdorf, Groß-Jedlersdorf, Hadersdorf, Inzersdorf poleg Dunajske gore, Kagra, Kledering, Klosterneuburg, Mauer, Ober- in Unter-Laa, Roth-Neusiedl, Schwechat, Stadlau, Weidling, Weidlingbach.

Dalje se v tem tržnem prometu prodajejo: Iztrebljena teleta, ovce, jagnjeta, koze, prasiči in oddojni prasički.

§. 3.**Opravljanje potrošnine.**

Kako je opravljati potrošnino na Dunajskem osrednjem živinskem trgu v Šent-Marku, se določa z ukazom c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva z dne 13. julija 1891. l., št. 1149/Pr. v izvrševanje zakona z dne 10. maja 1890. l. o izpremeni dunajske črtne potrošnine in o uvedbi črtne potrošnine v nekih predmestnih krajih dunajskih (n. a. dež. zak. št. 41 iz l. 1891.).

Ker se po ravnokar v misel vzetem ukazu živina tarif. št. 4, 5 in 6 živa in zaklana čez dunajsko potrošninsko črto brez davka prinaša na osrednji živinski trg v Šent-Marku in dolžnost plačati potrošnino za to živino nastaja še le tedaj, ko se odnaša s trga, eventualno ko se prevzema v potrošek na tržišču, naj se zgoraj oznamljena živina na tem trgu prodaja, ne da bi se vračunjala potrošnja v kupščino.

§. 4.**Predlaganje popotnih listov.**

Za živali, ki dohajajo na osrednji živinski trg, se morajo pokazovati zakonito predpisani živinski popotni listi, oziroma ogleadne potrdnice.

§. 5.**Vršenje zdravstvene in veterinarne policije.**

V §. 2 oznamene živali so podvržene zdravstveno- in veterinaro-policijskemu ogledu, katerega,

kakor zdravstveno- in veterinarно-policijske predpise sploh. vršé v to postavljeni živinski zdravniki. Oni imajo dolžnost soseбно izdajati popotne liste, oziroma ogledne potrdnice za živali, ki imajo oditi na vnanje.

Živali, ki se ob ogledu najdejo bolne ali sumne, se ne pripuščajo v prodajalnice. Take žive živali se odganjajo na posebna zanje namenjena stajališča, in z mrtvimi živalmi, za katere se izreče, da so neužitne ljudem, se ravna po veljajočih zdravstveno- in veterinarно-policijskih predpisih.

§. 6.

Razkladanje na kolodvoru v Šent-Marku.

Po železnici na sejm prinesne živali naj se, da se olajša ogled, devajo z voz po naredbah, ki jih je ukrenil tržni in veterinarни urad v porazumu z železnično upravo.

Vse na sejm prinesene živali je takoj po njih dohodu označiti po naredbah, ki jih ukrene tržno oblastvo.

§. 7.

Zglaševanje živali.

Goveda, ovce in prasiče je najpozneje do 2. ure popoldne tistega dne, ki je pred semanji dnem, v prodajo na trgu za junad in zakolno živino namenjene živali najpozneje eno uro pred začetkom sejma (§. 34) pismeno zglasiti v uradnem prostoru tržnega urada.

Pozneje, vendar še pred začetkom sejma opravljena zglasila naj tudi prevzema tržni urad; ali za dotične živali — če morebiti tržni urad ne spozna, da so povedane okolnosti ozira vredne — je opraviti dvojno tržnino.

§. 8.

Prigon živali.

Vse za določen semanji dan zglāšene živali naj, če ni kake zdravstveno- ali veterinarно-policijske spotike in s pridržkom izjemnega določila §. 45, odstavka 2, stranke tudi ta tržni dan do začetka trga priženó v prodajalnice. Ako treba, naj tržni urad ukrene, da se živali, ki so že došle na tržišče, priženó v prodajalnice.

Ako stranke zglāšenih živali čisto ne priženó ali pa šele po začetku sejma, je to na dotični tržni

stranki kot prestopok tržnega reda kaznovati po §. 22, če niso pravočasne dostave živali zaprečile ujime, prenosne ovire ali druge okolnosti, katerih ni kriva tržna stranka.

Živali, ki so o začetku tržnega prometa v hlevih ali drugih stajah na tržišču, pa niso bile zglāšene za ta semanji dan, naj dá vendar tržni urad o začetku tržnega prometa prignati v prodajalnice. Ali za té živali, če tržni urad podanih vzrokov ne spozna za ozira vredne, pobirati dvojno tržnino.

Živali, ki v času tržnega prometa dojdejo na tržišče, pa niso bile zglāšene za ta semanji dan (§. 7), naj se ta dan več ne pripuščajo v prodajo.

§. 9.

Naznanjanje prigona.

Neposrednje pred začetkom sejma se takó število zglāšenih kakor tudi zares prignanih živali, vštévi tiste, ki so bile v primeru § 45, odstavka 2 puščene v salaših (svinjskih hlevih), s povedbo izvira in plemena, razglasi z oznanilom, na trgu nabitim.

§. 10.

Hlevni red, krmljenje in gojenje živali.

Kako je v hlev devati, krmiti, napajati in oskrbovati živali, za to so merodajni predpisi, ki jih vsak čas izdá tržno oblastvo; vendar se na prodajo prignane živali za časa tržnega prometa (§§. 24, 34, 44, 52) nikakor ne smejo krmiti ali napajati.

Vzdrževanje tržnega reda, krmljenje, napajanje in oskrbovanje za prodajo namenjenih živali nadzira tržni urad. Krmo in nastilo priskrbuje samo in edino občina.

Za krmo in nastilo je opravljati vsak čas uradno ustanovljene cene.

§. 11.

Poslužbe.

Za poslužbe potrebne osebe (gonjače, nosače, strežnike itd.) postavlja tržni urad. Oni so pod nadzorom tržnega urada in oznameniti jih je z zapored tekočimi števili, ki jih naj nosijo tako, da jih je

vsakemu lahko videti. Za porabo teh oseb je opraviti pristojbine, ki jih določi tržno oblastvo.

Kupcem in pa prodajalcem (§. 14, odstavek 2) je dopuščeno za poslužbe na trgu porabljati lastno služno osebje. Tudi to osebje je na trgu podvrženo nadzoru tržnega urada ter je dolžno brezuvetno služati njegova ukazila.

Stalno v službi prodajalcev bivajoči služabniki (opravniki, gonjači itd.) morajo istotako nositi znake svojih gospodarjev.

Prodajalci morajo tržnemu uradu meseca januarja vsakega leta podati spisek služnega osebja, ki ima stalno opravilo pri njih, z oznamenilom njegove služne lastnosti in s povedbo služnega znamenja, ter spremembe v staležu teh služnikov nemudoma naznaniti.

§. 12.

Dostop na tržišče in v prodajalnice.

Stopiti na tržišče in v prodajalnice je dopuščeno: kupcem, osebam, ki so dostavile živali na trg, tistim osebam, ki imajo posla na posameznih trgih (§§. 11 in 14), in uradnim osebam.

Drugim osebam utegne tržni urad, ako ni proti temu nikakega pomiselka — morebiti ustanovivši posebne pogoje — proti izdaji dovolilnic, dovoliti dostop na tržišče ali posamezne dele njegove. To se sme dovoliti posebnostim takim osebam, katere se, kakor n. pr. trgovci z mastjo ali črevi za strune, pečajo s tem, da v denar spravljajo pri mesarskem ali prekajevskem obrtu dobljene postranske proizvode ali pa upravičeno posredujejo tako ponovčevanje.

Nasprotno je osebe, katere niso niti živali dostavile na trg, niti so samostojni kupci, temuč hočejo samo zato na trg, da neupravičeno posredujejo opravila, brezuvetno izključiti od dostopa.

Kupci ne smejo stopiti v prodajalnice pred začetkom tržnega prometa.

Osebe, ki so dostavile živali na trg, in pa osebe, ki imajo za imenovane kak opravke na posameznih trgih, smejo v prodajalnice stopiti že, ko priženó in nameščajo živali, todá morajo do začetka sejma bivati v neposrednji bližini dotičnih živali.

Zunaj tržnega časa je kupcem dostop na tržišče, v hleve, salaše in druge prostore, ki se rabijo za postavljanje živine, dopuščen samo s posebnim porazumno v veterinarskim uradom dodeljenim privolilom tržnega urada.

§. 13.

Tržni dnevi.

Dnevi, v katerih naj se imajo posamezni sejmí, se ustanavljajo v naslednjih oddelkih (§§. 24, 34, 44 in 52). C. kr. dolnje-avstrijsko mestodržstvo ima oblast, v primeru potrebe dopustiti, da naj se ima sejm (trg) kak drug, a ne za to ustanovljeni dan, ali da se sejm nadaljuju prvi dan potem.

§. 14.

Opravilno posredovanje.

Za posredovanje prodaj so kot oblastveno postavljeni organi določeni: Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga in pa priseženi tržni opravniki (agentje).

Vendar je lastnikom na voljo, da svoje živali tudi brez posredovanja po odstavku 1 za to določenih, oblastveno postavljenih organov, ali sami prodajejo ali pa po osebah, upravičenih obratovati komisijsko trgovino.

Kupščine za vse na trgu sklenjene prodaje se vplačujejo in izplačujejo in krediti za nakup živali se dovoljujejo zgolj samo pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga (§§. 85, 86, 87 in 89).

Kako se postavljajo, kake pravice in dolžnosti imajo tržni opravniki, in v katerem razmerju so z Dunajsko blagajnico živinskega in mesovnega trga, to je povedano v VI. oddelku, natančneje določila o uredbi in področju imenovane blagajnice ima VII. oddelek tržnega reda.

§. 15.

Prodajni čas, prekupstvo, zopetna prodaja.

Na tržišču se — razen primera v odstavku 4 tega paragrafa — druge, ne tržne dni, in zunaj časa tržnega prometa (§§. 24, 34, 44 in 52), katerega začetek in konec je naznanili z zvoncec, ne sme skleniti nobena prodaja.

Sosebno se torej tudi one živali, ki so bile zglasene za določen tržni dan, in pa tiste živali, ki so brez takega zglasila na tržišču (§. 8, odstavek 3), ne smejo prodajati pred začetkom tržnega prometa (prekupstvo).

Tiste živali, ki so se prodale v teku tržnega prometa, se dokler so še na tržišču, ne smejo prodajati dalje (zopetna prodaja).

Močno utrujene ali s prevozom poškodovane ali bolne živali se smejo na podlagi pismenega potrdila veterinarnega urada z dovoljenjem tržnega urada prodajati tudi druge, ne tržne dni, oziroma zunaj tržnega časa.

Ves šas, ki je določen za posamezne trge, se ne sme pretrgati tržni promet.

§. 16.

Tehtanje in oznamenovanje prodanih živali.

Na posameznih trgih je postaviti potrebno število uradnih tehtnic (vag). Tehtajo se prodajne živali brezplačno. Takoj po sklepu kake prodaje mora kupec kupljene živali opremiti z oznamenilom, ki razločno kaže njegovo ime, tako da se bode dobro držalo.

Tehta naj se, in to tudi ko se prodaja po glavah (§. 29), po završeni prodaji praviloma vpricho kupca in prodajalca ali njunih zastopnikov in nepogojno vpricho tržnouradnega nadzornega organa, kateri naj izvid tehtanja in te-le podatke: leto, mesec in dan sklenjenega kupa, imena kupcev in prodajalcev, število prodanih živali, njih izvir in pleme, število živinske partije, iz katere so živali, in za prodajno enoto dogovorjeno ceno vpiše v tehtni zapisnik, in strankam, ako želé, vroči uradne tehtovnice.

Vpisujejo naj se povedani podatki na podstavi završnega lista, ki ga naj pokaže kupec (§§. 68 in 83), oziroma na trgu za junad in zakolne živali, na podstavi ustnih povedeb kupca in prodajalca.

Ko je preteklo pol ure po sklenjeni prodaji, more se tehtati tudi samo vpricho prodajalca, a ta je dolžan po izvršenem tehtanju živali zopet nazaj privedi dati na njih prejšnje prodajališče.

V tem primeru se v tehtni zapisnik lahko vpiše tudi na podstavi završilnične jukste ali završilničnega prepisa, ki ju naj pokaže prodajalec (§§. 68 in 83), oziroma na trgu za junad in zakolno žival na podstavi ustnih povedeb prodajalca.

O dvomnih primerih naj tržni urad zaradi vpišov, ki jih je opraviti, stori potrebne ovedbe.

Skupno tehtanje več po enaki ceni prodanih, toda k raznim živinskim partijam pripadajočih živali e prepovedano.

Tržnim strankam je gledé na prodaje, ki se tičejo njih samih, in vpricho tržnouradnega organa pripuščeno vpogledati v tehtne zapisnike.

§. 17.

Opravljanje tržnih pristojbin.

Tržni pristojbini (tržnini) so podvržene vse živali, katere pridejo na trg, ali za katere se uporabljajo trgu pripadajoče naprave. Tržninska tarifa se razglašá na trgu.

Tržnino za prodane živali, dalje druge pristojbine, ki gredó za rabo tržnih naprav, in to pristojbino za hleve, staje, salaše, svinjake in zavarovanje naj pobira Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga z odbitkom od kupščin (§§. 85 in 86); za neprodane in pa za tiste zunaj trga kupljene živali, katere rabijo samo tržne naprave, jo je opraviti nevarnost pri blagajnici živinskega in mesovnega trga.

§. 18.

Donašanje in odnašanje živali. Tržni promet.

Donašajo in odnašajo naj se živali na trg in s trga in pa v tehtne prostore in iz tehtnih prostorov po tržnega urada ukazilih, katera je, v kolikor gre za veterinarske ozire, dajati porazumno z veterinarskim uradom. S tržišča se smejo odpravljati živali samo na podstavi tržnouradnega dovoljenja (§. 98).

Za vzdrževanje pokoja in redú na tržišču in pa rednega tržnega prometa je dolžan skrbeti tržni urad s sodelovanjem varnostne straže.

§. 19.

Običaji.

Določila o pravilnem prometu (običajih, uzančah) na Dunajskem osrednjem živinskem trgu v Šent-Marku se, v kolikor takšna določila niso že v tem tržnem redu, ustanavljajo z ozirom na trgovinske običaje, veljajoče na tem trgu, z uzančnim redom, katerega naj, doprašavši zastopnike vseh skupin tržnih strank, s privolitvijo c. kr. niževavstrijskega mestodštva izdá tržno oblastvo.

§. 20.

Ustanavljanje cene, ovedba cene, tržna poročila, komisija za zaznamovanje cene.

Prodajno ceno smejo na vsakem izmed posameznih trgov (za goveda, junad, in zakolne živali,

za ovce in prasiče) stranke ustanoviti samo tako, da se cena dogovori za predpisano enoto (§§. 28, 39, 46, 55).

Vsak dogovor, nasprotujoč zgoranjemu predpisu, s katerim se razen cene izgovarjajo še druge dajatve, kakor na primer: denar za zajtrk ali za glavo, „šmates“ i. e., ali s katerim bi se lahko zagrnila resnično pripadajoča cena, je prepovedan in se na udeležencu kaznuje kot prestopok tržnega reda (§. 22).

Vendar je izjemoma v primerih, določenih s tržnimi običaji (uzancami) (§. 19), dovoljeno ustanoviti utehtnino („Einwage“) do pet odstotkov žive teže največ.

Cene za posamezne trge oveduje tržni urad na podstavi tehtnih zapisnikov, oziroma, če ni bilo tehtanja, na podstavi prodajnih naznanil (§. 83).

Tržni urad naj s sodelovanjem komisije za zaznamenanje cen, katero je sestaviti iz vseh skupin tržnih strank, na podstavi ovedenih cen za posamezne dele osrednjega živinskega trga, držič se dotičnih predpisov v posebnih določilih, sestavlja tržna poročila, katera naj natančno in razpregledno obsezajo vse tržno kretanje in pogajane cene, ter naj skrbi, da se kar najhitreje razglasijo.

Cene je zaznamenovati ločene po kakovostih in pa tako brez potrošnine kakor tudi z vračunjeno potrošnino.

Komisija za zaznamenanje cen more, da se ové razmerje med živo in klalno težo, ukreniti poskusno klanje, ki ga je izvršiti uradno.

Vrhu tega ima tržni urad dolžnost za posamezne dele živinskega trga sestaviti obdodne (periodne) razpreglede o vsem tržnem in censkem kretanju.

Podrobneje naredbe, kako je sestavljati ta tržna poročila, razpreglede in ovedbe, za katere naj tržni urad skrbi, da se kar najpreje razglasijo, in pa o sestavi, področju in postopku komisije za zaznamenanje cen, izdaje tržno oblastvo, doprašavši vse skupine tržnih strank, z dovolitvijo c. kr. niževavstrijskega mestodršstva.

§. 21.

Razsodišče.

Na Dunajskem osrednjem živinskem trgu v Šent-Marku se ustanovi razsodišče, ki je — v ko-

likor se mu podvržejo stranke — poklicano razsojati spore iz tržnih opravil. Sestava tega razsodišča in postopek pred njim se, doprašavši občino, uredi s posebnim ministrskim ukazom.

§. 22.

Kazni.

Prestopki tržnega reda se, kjer ta red nima posebnih naredeb (§. 71 in nasl.) in pa brez ozira na kaznozakonska ali drugačna določila, ki se morebiti hkratu uporabljajo, na podstavi §. 100 občinskega pravilnika za države glavno in prestolno mesto dunajsko pokoré z globami do 400 K ali z zaporom do 14 dni.

Tudi se more z osebami, ki motijo red na tržišču ali se upirajo naredbam tržnega urada ali veterinarskih organov, ravnati po veljajočih zakonitih predpisih, in tržni urad jih lahko odpravi s tržišča.

Zoper osebe, ki so se po večkrat zakrivile prestopkov tržnega reda, se more tržišče prepovedati za določen čas, v težjih primerih za zmerom.

Oddelek II.

Posebna določila za goveji trg.

§. 23.

Kako se prodaja.

Prodajati se dopušča samo: po živi teži brez odstotnega odbitka, po glavah (na nogah) in, dokler se ne odredi drugače, po klalni teži pod naslednjimi pogoji:

- a) Vsak zakol je izvršiti po klalnem predpisu, ki ga izdá doprašavši vse zastopnike vseh skupin tržnih strank, tržno oblastvo, z odobrenjem c. kr. niževavstrijskega mestodršstva;
- b) vsak zakol naj se vrši pod nadzorom tržnouradnega ali veterinaro-policijskega organa, ki naj pazi, da se klanje vrši po predpisih, in ustanovi njegov podatek ter ukrene, da se podatek vpiše v završilno pismo, oziroma prodajno naznanilo, in da se priznani tržnemu uradu, da ga vpostavi v tehtni zapisnik, in pa Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga.

Za to posredovanje tržno-uradnega ali veterinarno-poličijskega organa naj kupec opravi pristojbino, ki se potarifno ustanovi v kladnem predpisu.

Goveda sme več kupcey nakupavati vkupno.

Deli naj se, kar se more tudi z žrebom, takoj po završeni prodaji.

§. 24.

Tržni dnevi in trajanje tržnega prometa.

Za prodajo velikih goved je namenjena goveja trgovnica in za prodajo kuge sumne živine odločeno mesto (kontumačni trg). Vsak teden sta v goveji trgovnici dva sejma, in to v pondeljek in četrtek. Trg za kuge sumno živino (kontumačni trg) se ima v soboto. Ako pade na pondeljek kak praznik, se ima trg prvi naslednji delovnik; če pa pade praznik na četrtek ali soboto, ima se trg tisti dan poprej (v sredo, oziroma v petek).

Tržni promet v goveji trgovnici se začne ob 10. uri dopoldne, za „koščato“ živino, postavljeno v posebnem delu goveje trgovnice, ob devetih dopoldne in se konča ob dveh popoldne.

§. 25.

Spravljanje pred tržnim dnevom dohajajočih živali.

Živali, katere ne dojdejo vprav na tržni (semanji) dan, se smejo spravljati samo v tiste hleve, katere jim odkaže tržni urad.

§. 26.

Postavljanje živali na trgu in odkazovanje stajališč.

V goveji trgovnici naj se živali postavljajo po ukazilih tržnega urada, kolikor moči po skupinah, od koder so.

Posamezna stajališča se odkazujejo praviloma z žrebanjem, ki ga natančneje določi tržni urad.

§. 27.

V govejo trgovnico postavljene živali morajo ali z verigami ali s trdnimi konopci privezane biti k pregraji; tudi se smejo samo na konopcih ali verigah ter po potih, ki jih določita tržni in veterinarni urad, voditi v trgovnico in pa k tehtnici.

Biki se smejo postavljati in prodajati samo v zanje namenjenih prostorih ter jih je ondi dvojno pripeti.

Tako ob priganjanju kakor pri odganjanju bikov in plašnih živali se je držati primernih opreznosti.

§. 28.

Enota pri prodaji.

Za enoto (ednico) je za ceno, ki se dogovori ob prodaji, v podlogo jemati, in to ob prodaji po živi teži (brez odstotnega odbitka) kakor tudi ob prodaji po kladni (mrtvi) teži 100 kilogramov teže (1 metrski cent), ob prodaji po glavah — glava.

§. 29.

Tehtanje po glavah prodanih živali.

Tudi po glavah prodane živali se morajo tehtati, da se jim najde živa teža.

§. 30.

Tržno poročilo.

Takoj po sklepu vsakega trga naj tržni urad sestavi sumarno tržno poročilo. To poročilo naj, ločeno po izviru in kolikor moči po plemenih (pasmah), obseza ves prigon (vse prignane živali), posebe število in ceno po isti ceni za 100 kilogramov žive teže, oziroma mrtve teže in po glavah prodanih živali.

Po preteku vsakega tedna naj tržni urad s sodelovanjem komisije za zaznamenovanje cenc sestavi tržno poročilo, katero za pretekli teden skupaj obseza iste podatke, kakor sumarna poročila.

§. 31.

Devanje v hleve.

Živali, katere se ne odženo po končanem trgu, je po zmislu ukazil tržnega urada deti v hleve na osrednjem živinskem trgu.

§. 32.

Oznamenovanje za vun določenih živali.

Živali, ki niso določene, da se denejo v mestne kladnice, se morajo pri odgonu s trga tudi opremiti z dunajskim tržnim znamenjem.

Oddelek III.

Posebna določila o trgu za junad in živali za zakol.

§. 33.

Prodajališče.

V telečji trgovnici se smejo prodajati teleta in jagnjeta živa ali iztrebljena (zaklana brez droba), dalje iztrebljeni prasiči, iztrebljene ovce, koze in kot pritorjeno blago dohajajoče posamezne žive ovce in oddojni prasički.

Teleta, jagnjeta, koze in oddojni prasički se samo tedaj pripuščajo v prodajo, kadar imajo na sebi predpisana znamenja zrelosti (godnosti). Ne dovolj rejene ali take živali, katere se vidijo veterinarnemu organu negodne, je takoj poklati in po tem, kar kaže ogled uradnih živinskih zdravnikov, ali v prodajo kot meso pripustiti ali pa pokončati.

§. 34.

Tržni dnevi in trajanje tržnega prometa.

Za prodajo v §. 33 določenih živali se imata vsak teden dva sejma (trga).

Trga bivata vsak ponedeljek in četrtek. Ako pade na ponedeljek praznik, bode trg prvi delovnik potem; če pa pade praznik na četrtek, ima se trg tisti dan poprej (v sredo).

Tržni promet se začne ob 9. uri dopoldne in se konča ob 3. uri popoldne.

§. 35.

Dovoz pred tržnim dnevem.

Živali se lahko začno dovažati že tisti dan pred tržnim dnevem.

V tem primeru je žive živali v zmislu ukazil tržnega urada spraviti v hleve, iztrebljene živali pa v prodajalnico.

§. 36.

Način dovažanja in odvažanja.

Živa teleta, jagnjeta in koze se smejo praviloma dovažati in odvažati samo ne vezane; vendar se smejo one izmed teh živali, ki so določene za klanje v klanici v Šent-Marku, v to klanico odvažati zvezane tako, kakor je povedano v §. 38.

§. 37.

Odkazovanje prodajališč.

Prodajališča v trgovnici odkazuje tržni urad. Pri tem se je, kolikor moči, ozirati na izvir telet.

§. 38.

Nastanjanje na prodajališčih.

Živa teleta in jagnjeta se lahko vezana ali nevezana nastanjajo v prodajalnici. V prvem primeru jih je položiti na zadostno, iz snažne slame napravljeno podlogo, tako redno po vrsti, da se ne morejo poškodovati. Za vezanje se smejo rabiti samo štiri centimetre široki, mehki trakovi.

§. 39.

Enota pri prodaji.

Kot enoto (ednico) za ceno, ki se dogovori pri prodaji, je vzeti za podlago, iz to: pri prodaji po teži en kilogram teže, pri prodaji po glavah ena glava in pri prodaji po parih en par.

§. 40.

Kam devati iztehtane živali in kako jih odpravljati po končanem trgu.

Po iztehtanju je živali odpraviti iz prodajalnice ter odvesti s trga; ko bi to kupcem ne bilo mogoče, je živali spraviti na prodajališča, ali če so za prodane živali prihranjeni posebni prostori, v te prostore.

Po sklepu trga je vse živali odpraviti iz trgovnice.

§. 41.

Klanje živih živali v trgovnici.

Klati se smejo žive živali v trgovnici samo v primeru dokazane potrebnosti z dovoljenjem veterinarne urada.

§. 42.

Tržno poročilo.

Takoj po sklepu vsakega trga naj tržni urad sestavi tržno poročilo. To poročilo naj obseza, po izviru in kolikor moči po plemenih ločeno, število na prodaj postavljenih živali in cene za kilogram, oziroma za glavo in za par.

Oddelek IV.**Posebna določila za svinjski trg.**

§. 43.

Prodajališče.

V svinjsko trgovnico se smejo samo živi prasiči staviti na prodaj. Smejo se, ako potreba, z dovoljenjem tržnega urada že tisti dan pred tržnim dnevom postaviti v prodajne staje.

§. 44.

Tržni dnevi in trajanje tržnega prometa.

Sejmi za prasiče se imajo dvakrat na teden, in to v torek in četrtek.

Če pade na ta dneva kak praznik, se sejm preloži na pred ta delovnik.

Tržni promet se začne oba dneva v času od 1. dne aprila do konca septembra ob 8. uri zjutraj, in v času od 1. dne oktobra do konca marcija ob 9. uri zjutraj, in se konča ob dveh popoldne.

§. 45.

Odkazovanje stajališč.

V svinjski trgovnici naj se živali po ukazilih tržnega urada razpostavljajo, kolikor moči, po izviru in plemenu (pasm). Določilo §. 26, odstavka 2, se uporablja tudi v tem primeru.

Tržni urad more posameznim prodajalcem, če prosijo za to in če ni v veterinarjem oziru nobenega pomiselnika proti temu, izjemoma dovoliti, da se ne vsi težki mastni prasiči na prodaj postavijo v trgovnici. Toda ta izjema bodi samo tedaj, če zaradi pomanjkanja prostora ni mogoče vseh za trg namenjenih živali o tržnih dneh spraviti v svinjsko trgovnico, ali ob četrkih tedaj, kadar prigon težkih prasičev daleč preseza malo potrebo, kakor kaže izkušnja. Ali v takih primerih v salaših puščeni prasiči se ne smejo odtegniti prodaji.

§. 46.

Enota ob prodaji.

Kot enota za ceno, ki jo je ustanoviti ob prodaji, je v podlago vzeti 1 kilogram teže.

§. 47.

Tržno poročilo.

Takoj po sklepu vsakega trga naj tržni urad sestavi tržno poročilo. To poročilo naj, po izviru in, kolikor moči, po plemenih ločeno, obseza ves prigon, število in ceno po isti ceni za kilogram prodanih živali.

§. 48.

Krmljenje in napajanje živali.

V salaših puščene živali (§. 45, zadnji odstavek) se kakor v svinjsko trgovnico postavljene v času tržnega prometa, ne smejo ne krmiti ne pojiti (§. 10).

§. 49.

Odp ravljanje prodanih prasičev iz trgovnice.

Prodane prasiče je najpozneje v 24 urah odpraviti iz trgovnice.

§. 50.

Privažanje in odvažanje prasičev s trga.

Prasiči se na trg in s trga ne smejo goniti, ampak nevezane jih je na primernih vozovih privazati in odvažati.

Oddelek V.**Posebna določila za ovčji trg.**

§. 51.

Prodajališče.

Ovčja trgovnica in dotične odprte staje so namenjene samo za prodajo živih ovac in koz.

§. 52.

Tržni dnevi.

Ovčji trg je samo enkrat v tednu in to v četrtek. Če pade praznik na ta dan, se trg preloži na delovnik pred njim.

Tržni promet se začne ob 10. uri dopoldne in se konča ob treh popoldne.

§. 53.

Postavljanje pred tržnim dnevom dohajajočih živali.

Ovce, ki dojdejo pred tržnim dnevom, je spraviti v odprte staje ali pa v goveje trgovnice.

§. 54.

Odkazovanje prodajališč.

V ovčji trgovnici naj se živali razpostavljajo po ukazilih tržnega urada.

Določilo §. 26, odstavka 2, se uporablja tudi v tem primeru.

§. 55.

Enota ob prodaji.

Kot enoto za ceno, ki se ustanovi ob prodaji, je vzeti v podlago in to ob prodaji po živi teži 1 kilogram teže, ob prodaji po parih par.

§. 56.

Privazanje in odvažanje, gnanje.

Če se ovce in koze vedejo na trg in s trga, naj se vedejo nevezane in na primernih vozovih.

Kar se tiče gnanja ovac in koz na trg in s trga, so merodajna določila vsakočasnega reda za gnanje živine.

§. 57.

Tržno poročilo.

Takoj po sklepu vsakega trga naj tržni urad sestavi tržno poročilo. To poročilo naj, po izviru in, kolikor moči, po plemenih ločeno, obseza ves prigon in cene za kilogram, oziroma za par.

Oddelek VI.**Določila o tržnih opravnikih na Dunajskem osrednjem živinskem trgu v Šent-Marku.**

§. 58.

Postavljanje tržnih opravnikov.

Tržne opravnike (agente) postavlja potom razpisanega natečaja (konkurza) dunajski magistrat

kot obrtno oblastvo, to postavljanje potrebuje pred izvršilom potrdila c. kr. nižeavstrijskega mestodržstva.

Za tržne opravnike se postavljajo samo take osebe, ki imajo najmanj 24 let, ki so brezmadežnega življenja, popolnem zaupanja vredne in samopravne, ki imajo potrebne strokovne in trgovske znanosti in dadó 10.000 K položnine (varščine). To položnino prevzema magistrat v hrambo.

V svoj izkaz dobivajo tržni opravniki od magistrata izdani postavljalni dekret in vrhu tega na njihovo ime slovočo izkaznico. Tržne opravnike deva magistrat pod prisego.

§. 59.

Število tržnih opravnikov.

Skupno število tržnih opravnikov, ki jih je postaviti za osrednji živinski trg, ustanovi magistrat po meri potrebe, zadobivši odobrilo c. kr. nižeavstrijskega mestodržstva.

§. 60.

Prodajno posredovanje.

Tržni opravniki, nobena druga oseba, imajo pravico, na osrednjem živinskem trgu posredovati prodajo vsake vrste živali, ki dohajajo pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga, po meri kakšnih prejetih naročil strank (§. 78) in določil tega oddelka tržnega reda.

Oskrbovanje opravil in posredovanje prodaj gledé pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga dohajajočih živali odkazuje posameznim tržnim opravnikom Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga, kolikor moči, enakomerno. V primeru, ko stranke dajó naročilo, da naj se oskrbovanje opravil in posredovanje prodaj gledé njih živali izroči določenim opravnikom, je tem naročilom ugoditi v toliko, kolikor se dá tako, da se ne preobremenijo posamezni opravniki.

Tržni opravniki ne smejo gledé tistih živali, ki ne dojdejo pri blagajnici, ne oskrbovati opravil, ne posredovati prodaj.

§. 61.

Prevzemanje in namešcanje živali.

Tržni opravniki imajo dolžnost Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga ob prevzemanju in nameščanju dohajajočih živali pomagati po nastopnih določilih.

§. 62.

Tržni opravniki so dolžni gledé dobave njim odkazanih živali (§. 60) dotične s prevzemnim potrdilom Dunajske blagajnice živinskega in mesovnega trga opremljene naznanilne in dobavne liste prevoznih zavodov, oziroma kaka dana jim posebna naročila strank (§. 78), osebno prevzeti pri blagajnici.

§. 63.

Tržni opravniki imajo nato odkazane jim živali nase vzeti ali prevzeti, njih nameščenje oskrbeti, narediti, da se živali krmijo in v red devajo ter paziti na to, skrbeti, da se živali namestijo v prostore, določenih za prodajo, ter opraviti vse gledé teh stvari predpisane zdravstveno- in veterinaro-policijske obličnosti (formalnosti).

Ako bi o dobavi ali prevzetju živali ali pa pozneje nastale okolnosti, zaradi katerih bi bilo v obrambo koristno strank potrebno kaj ukreniti ali pa strankam poročiti, oziroma od njih dobiti kake ukrepe, naj dotični tržni opravniki to precej vedeti dá Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga, a kake naredbe, katere bi ne trpele odloga, sam ukrene. Osebnost imajo tržni opravniki dolžnost, ko bi se o pregledovanju predpisanih živinskih potnih listov pokazale spotike in pomanjkljivosti, precej pomeniti se z veterinarom uradom ter o tem poročiti blagajnici, da se odpravijo spotike.

§. 64.

Splošne uradne dolžnosti.

Tržni opravniki ne smejo ne na svoj račun — bodi pod svojim, bodi pod tujim imenom — tržiti z živino, ne kako udeleževati se opravil, ki jih oskrbujejo, ali prodaj, ki jih posredujejo.

Najstrože naj se zdržujejo oskrbovanja tistih opravil in posredovanja tistih prodaj, gledé katerih biva utrjen sum, da naj se sklepajo samo na videz ali tretjim osebam na škodo; tako tudi opravil in prodaj, ki utegnejo služiti v to, da se prestopijo kužni predpisi ali predpisi tega tržnega reda, da se motijo oblastva ali nameroma prekanijo in okvarijo tretje osebe.

§. 65.

Tržni opravniki so dolžni, opravila, ki naj jih oskrbujejo, in prodaje, ki naj jih posredujejo, marljivo, oprezno, natančno, zvesto in pošteno oskrbovati in ogibaje se vsega, kar bi jim utegnulo kratiti zaupanje pri ljudeh.

Tržni opravniki naj sami osebno posredujejo prodaje ter se ne smejo v to posluževati pomočnika.

Prevzemati kupščine je tržnim opravnikom strogo prepovedano.

V katerem obsegu jamčijo tržni opravniki nasproti strankam in Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega sejma, se določa v §. 81.

§. 66.

Posredovalna pristojbina.

Za vsako prodajo, katero kak tržni opravniki posreduje svoji dolžnosti primerno, naj tisti, na kogar račun so se prodale živali (§. 77), plača posredovalno pristojbino, namreč $\frac{1}{4}$ odstotkov sirove (kosmate) kupščine. Ali ta pristojbina dospe v plačilo samo tedaj, kadar se je v resnici sklenila prodaja.

Od kupcev ne smejo tržni opravniki kake nagrade zahtevati ali jemati pod nobeno pretvezo.

Posredovalne pristojbine pobira Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga in posameznim tržnim opravnikom po meri njih pravice izplačuje vsak mesec po iztečaju (§. 60).

§. 67.

Dnevnik.

Tržni opravniki so dolžni o prodajah, katere so posredovali, pisati dnevnik, ki mora biti pred rabo parafiran in od magistata overovljen.

V ta dnevnik naj tržni opravniki vpisujejo vsa opravila, katera so sklenili, brez razločka, po vsakem tržnem dnevu, po vrsti kakor so bila sklenjena, s posebnim številnim oznamenilom, tekočim zaporedoma skozi vse leto, brez premen, strugotin ali popravkov, dvom zbujujočih kratic ali prazno puščanih presledkov.

Vpis v dnevnik mora obsežati:

- a) ime kupca in tistega, na kogar račun so bile živali prodane, ali njihovih firm;
- b) leto, mesec in dan sklenjene prodaje;
- c) vsebino pogodbe s povedbo števila prodanih živali, njihov izvira in vrste, številke živinske partije, iz katere so odprodane živali, in pa cene za prodajno enoto.

Vpisovati se mora nemško in čitno.

§. 68.

Završni listi.

Dalje imajo tržni opravniki dolžnost, kupcu o sklenjeni prodaji takoj, in to še pred tehtanjem (§. 16) izročiti završni (sklepni) list Dunajske blagajnice živinskega in mesovnega trga.

Ta završni list naj obseza v §. 67 oznamenjene stvari, katere je tudi vpisati v juksto ali prepis (kopijo) završnega lista.

§. 69.

Vpogled v dnevnik in izpiski iz njih.

Tržni opravniki smejo vpogled v dnevnik in svoje druge zapiske dopuščati samo magistratu in tržnemu uradu in pa Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga ali sodnji. Ako hoče kaka stranka vpogledati, mora se to zgoditi tako, da samo o svoji prodaji zve, kar ji je potrebno.

Izpiski iz dnevnika, katere naj tržni opravniki na zahtev dajo strankam, smejo obsezati samo tisto, kar je vpisano gledé prodaje, dotične stranke zadevajoče.

§. 70.

Shranjevanje dnevnika.

Kadar kak tržni opravnik umrje, izstopi, se celo odstavi ali tudi samo časno odveže službe, naj njegov dnevnik vzame tržni urad v hrambo.

Isto naj se zgodi, kadar se izdá nov dnevnik namesto doslej pisanega zapovedanega dnevnika.

Po oddaji v hrambo naj tržni urad dopušča zahtevane vpoglede (§. 69) in daje zelene izpiske (§. 69).

§. 71.

Kazni.

Tržni opravniki, kateri se zakrivé kakorkoli zanemarjaje propise tržnega urada, pokoré se, ne krateč določil občega kazenskega zakona in drugih predpisov, z globami do 800 K, ter se jim sme pravica izvrševati svoj urad časno ali v primerih §. 72 trajno odtegniti. Varščina, ki so jo položili tržni

opravniki, jamči za prisojene globe in za povračila, dolžna po §. 81, odstavku 2. Varščino je, kjer treba, takoj primerno dopolniti.

§. 72.

Odtezanje pravice seosebno.

Trajno naj se pravica odtegne:

1. Ako tržni opravnik pod svojim pravim ali izposojenim imenom zase mešeti kako opravilo, udeleži se kakorkoli kake koristi od opravila, ki ga je sam oskrbel, ali prodaje, ki jo je posredoval, od kupca zahteva ali vzame kako nagrado za posredovano prodajo, ali vedoma v roke streže nedopuščeni posrednji kupčiji (§. 15).

2. Ako v svojih opravilih vedoma pové, potrdi ali v svoj dnevnik zapiše kako neresnično okolnost ter dnevnik izopachi.

3. Ako neresnično napové število klanjih živali, kar jih je došlo in se ima prodati, kaj neresnične naznani o njih ceni ali kako kugo pri živalih zamolči, dasi mu je znana.

4. Ako so večkrat prisojene mu globe ostale brez uspeha.

5. Ako je bil obsojen zaradi kakega hudo delstva, ali zaradi prestopkov tatvine, nezvestobe, deležnosti nezvestobe, ali prevare (goljufije), zaradi v §. 1 zakona z dne 28. maja 1881. l. (drž. zak. št. 47), o pomoči zoper nepoštena postopanja pri kreditnih opravilih, oznamjenega pregreška, ali kakega v §. 1 zakona z dne 25. maja 1883. l. (drž. zak. št. 78) o kazenskoprvnih določilih zoper preprečenje posilnih izvršil, oznamjenega kaznjivega dejanja, zaradi krijomčarstva (kontrabanta), zaradi težkega dohodarstvenega prestopka, ali ako se mu je zaradi kakega drugega kaznjivega dejanja prisodila najmanj šestnesečna zaporna kazen, slednjich ako je prišel v konkurz.

§. 73.

Izguba pravice.

Izguba pravice naj dalje nastane, če tržni opravnik postane čisto nesposoben za oskrbovanje svoje službe ali vsled obolenja dalje kot pol leta ne more izpolnjevati dolžnosti svojega urada, slednjich ako naložene mu dopolnitve položnine (§. 71) ni opravil v za to stavljenem mu roku.

§. 74.

Prisojanje kazni, izreka o odtegnitvi in izgubi pravice.

V §. 71 omenjene kazni naj prisoja magistrat kot obrtni urad po veljajočih predpisih; on naj izreče tudi izgubo pravice v primerih §. 73. Za pritožbe zoper taka rzsodila magistrata veljajo splošna določila.

§. 75.

Začasna ustava po tržnem uradu.

Zoper tržne opravnike, ki se zakrivé s protirednim ali silovitim vedenjem na tržišču, sme tržni urad ukazati, da se jim takoj začasno ustavi služba, ter zoper to rzsodilo ni pritožbe z odložno močjo.

V teh primerih pa naj tržni urad to rzsodilo takoj naznani magistratu, ki ima pravico, dotičnemu tržnemu opravniku začasno ustaviti službo.

Oddelek VII.**Posebna določila za Dunajsko blagajnico živinskega in mesovnega trga.**

§. 76.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga.

Na Dunajskem osrednjem živinskem trgu v Šent-Marku ustanovljena „Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga“ ima dolžnost oskrbovati v tržnem redu odkazana ji opravila ter nabavljati v ta namen potrebne denarje.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga podstoji gledé svojega ravnanja po določenih tržnega reda tržnemu oblastvu in njemu naj daje za vzdrževanje tržne, zdravstvene in veterinarne policije vsa namenu služeča pojasnila. Blagajnica podleži dalje gledé svojega gospodarstva po zmislu na to stran ukrenjenih dogovorov prigledu c. kr. vlade in pa tržnemu oblastvu ter je dolžna v ta namen dovoljevati vpogled v knjigovodstvo in dopisovanje.

§. 77.

Prodaja po Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga prodaje nanjo poslana ali izročene ji živali

v svojem imenu na račun pošiljajočih ali izročujočih strank s posredovanjem tržnih opravnikov.

Blagajnica, izimši primere v §§. 88 in 97, nima pravice kupovati ali prodajati živali na svoj račun, bodi v svojem imenu ali po tretjih osebah.

§. 78.

Vpošiljanje ali izročanje živali.

Kadar pridejo živali s posredovanjem kakega prevoznega zavoda na trg, tedaj je dotične nakladne (vozne) liste napotiti (nadpisati) na Dunajsko blagajnico živinskega in mesovnega trga. Ako pridejo živali kako drugače na trg, izročiti jih je blagajnici tržnim opravnikom v roke (§§. 62 in 63).

Posebne naloge sè strani živali na prodaj vpošiljajočih ali izročajočih strank gledé opravil in prodaj, ki jih je oskrbeti (sosebno o prodajnem posredovanju po kakem določenem opravniku, ali krmljenju, o načinu prodaje, neprestopne cenei. e.) je pravočasno na znanje dati blagajnici, oziroma priobčiti tržnim opravnikom izročujé živali. Naročila, ki jih je dajati med samim trgov, je naznani ali blagajnici, ki naj to nemudoma priobči tržnemu opravniku, ali pa tržnemu opravniku samemu.

§. 79.

Predlaganje popotnih listov in oglednih potrdnic.

V namen predpisanega zglašanja živali (§. 7) naj pošiljatelj blagajnico za časa obvesti in opremi s potrebnimi popotnimi listi in pa oglednimi potrdnicami, drugače bi ona ne bila odgovorna za nasledke kake dotične zamude.

§. 80.

Plačevanje stroškov.

Kar se nabere nakladnih in drugih prevoznih pristojbin, resnične troške razkladanja — izimši kake posebne razkladne pristojbine — troške za nameščenje, krmljenje in oskrbo, vštévši tržne pristojbine vsake vrste in druge troške opravlja Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga za tržne stvari, katere za prodajo dohajajo nanjo, ponaredno in naravnost.

§. 81.

Jamčevanje Dunajske blagajnice živinskega in mesovnega trga ter tržnih opravnikov.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga jamči (poroštjuje) strankam, ki ji v prodajo vpošiljajo ali izročajo živali, da opravila, ki jih naj oskrbuje, izvrši po danih ji naročilih in zakonitih predpisih.

Tržni opravek jamči strankam, da izpolni dolžnosti, ki jih ima pri pravem prodajnem posredovanju po oddelku VI. tega tržnega reda.

Tržni opravniki so Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga odgovorni za izpolnjevanje dolžnosti, ki jih imajo po §§. 62 in 63.

§. 82.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga ima pravico za vsa povračila, ki jo zadenejo iz krivde kakega tržnega opravnika, od tega opravnika zahtevati odškodovanje ter vzeti si dotično plačilo iz posredovalnih pristojbin, katere mu gredó.

§. 83.

Prodajanje. Prodajna naznanila.

Za tiste živali, ki jih ni blagajnica živinskega in mesovnega trga prodala po tržnih opravniki, naj blagajnica kupščine izplačuje prodajalcem (§. 14).

V ta namen mora prodajalec po obrazcu, ki ga predpisuje tržni urad, spisati završni list ter ga kupcu izročiti še pred tehtanjem (§. 16). Ta list naj obsega datum, imeni kupca in prodajalca, število prodanih živali in številko partije, iz katere so prodane živali, ter za prodajno enoto dogovorjeno ceno. Te stvari je vpisati tudi v juksto ali v prepis završnega lista.

Prodajalec tako kakor kupec — oni na podlagi jukste ali prepisa završnega lista, ta na podlagi završnega lista — naj prodajo zglasita pri tistem organu, katerega je za to pri vsaki tehtnici postavila blagajnica živinskega in mesovnega trga.

Ti organi naj na podlagi teh zglasil dvojno izdajo na blagajnico napoteno prodajno naznanilo, ki obsega iste stvari kakor završni list, in v primeru prodaje po teži razen tega težo dotičnih živali. En izdatek je poslati blagajnici, drugega izročiti kupcu.

Enako imajo tudi kupci po tržnih opravniki prodanih živali in tržni opravniki dolžnost kup zglasiti pri gori oznamenjenih organih, kateri naj o tem isto tako izdadó dve določilom prejšnjega odstavka ustrezajoči prodajni naznanili ter eno izročé kupcu, drugo pa pošljejo blagajnici.

§. 84.

Prodajne pristojbine in odbitek.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga ima pravico, gledé živali, ki ji dojdejo za prodajo, za opravila, ki jih oskrbuje, pobirati prodajno pristojbino od poveriteljev (komitentov) in gledé živali, ki ji niso došle za prodajo, za izplačevanje kupščin skonto od prodajalcev z odbikom od kupščine.

Prodajna pristojbina iznaša pri goveji živini 0·4 odstotka (štiri desetinske odstotke), pri drobni živali 0·6 odstotka (šest desetinskih odstotkov), in skonto pri goveji živini 0·3 odstotka (tri desetinske odstotke) pri drobni živini 0·5 odstotka (pet desetinskih odstotkov) od sirove prodajne cene.

§. 85.

Izplačevanje kupščin poveriteljem.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga ima dolžnost, kupščine za živali, ki so ji prišle za prodajo, odbivši prodajne pristojbine, posredovalne pristojbine, ki gredó tržnim opravnikom, ter vse troške, ki zadevajo prodajalce, podelujoč dotični obračun najpozneje 24 ur po končanem trgu poslati poveriteljem ali na njih željo zapisati v imovino

Ako so pa poveritelji pričujoči na trgu, mora se jim, kar ostane od kupščine, izročiti nemudoma po završbi dotičnih prodaj, vsekakor pa še v teku tržnega dne.

§. 86.

Izplačevanje kupščin prodajalcem.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga ima dolžnost, gledé živali, ki ji niso došle za prodajo, kupščine, odbivši tržne pristojbine vsake vrste in skonto prodajalcem, proti predaji prodajnega naznanila (§. 83) izročiti takoj in vsekakor še v teku tržnega dne.

§. 87.

Kupnje za gotovino in na upanje.

Na osrednjem živinskem trgu se kupuje za gotovino ali na podlagi pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga odprtega kredita.

Vse kupščine je vplačevati pri blagajnici.

§. 88.

Kupnja za gotovino.

Ako se je kupnja sklenila za gotovino, je dotično kupščino, pokazavši prodajno naznanilo in završni list (§. 83), do sklepa trga vplačati pri Dunajski blagajnici živin skega in mesovnega trga.

Ako kupec dospel kupščine ni vplačal najpozneje prihodnji dan, ima blagajnica pravico, od kupščine zaračunati obresti kakor pri kupnji, sklenjeni na upanje.

Ako se ni plačalo do začetka prihodnjega trga, ali ako po tržnem opravniku prodanih živali dotle ni prevzel kupec, ima blagajnica pravico, dotične živali prodati in iz izkupila vzeti si plačilo za svoje terjatve.

§. 89.

Dodeljevanje osebnih kreditov.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga naj mesarjem in prekajevalcem, kateri svoj obrt obratujejo po tržnem področju, ozamenjenem v §. 2, v nakup živine za poboj in zakol na osrednjem živinskem trgu dodeljuje osebne kredite.

Višino teh kreditov ustanavlja blagajnica z ozirom na kreditno sposobnost prositeljev za kredit in na njih srednjo dvotedensko, oziroma pri prekajevalcih šesttedensko potrebo pobojne in zakolne živine. Kreditni rok za iznose, dolžne na podlagi tega dovoljenega kredita, iznaša — ako se ni dogovorilo kaj drugega — za mesarje dva tedna, za prekajevalce šest tednov.

Blagajnici je dano na voljo, tudi drugim kupcem, sosebno gostilničarjem, dodeljevati osebne kredite v nakup živali.

§. 90.

Kreditni pridodani svèt.

Dunajska blagajnica za živinski in mesovni trg naj, preden ustanovi po §. 89 dodeljevane kredite kakemu mesarju, prekajevalcu ali gostilničarju

v §. 2 ozamenjenega tržnega področja (okoliša), o višini teh kreditov — razen v nujnih primerih — vpraša pridodani svèt za svoje mnenje.

Ta sestoji pod predsedništvom blagajničnega voditelja iz odposlanca tržnega oblastva, iz blagajničnega uradnika, poslujočega kot poročevalec, iz dveh zastopnikov, katera voli zadruga živinskih trgovcev, dalje po tem, ali gré za dodeljevanje kreditov kakemu mesarju, prekajevalcu ali gostilničarju, iz dveh zastopnikov, ki ju voli dotična zadruga.

Udje kreditnega pridodanega sveta izrekó — izimši predsednika — svoje mnenje o višini kredita, ki ga je dodeliti v posameznem primeru, brez pravega glasovanja, oziroma sklepanja.

§. 91.

Prošnjo za dodeljevanje v §. 89 ozamenjenega kredita je pismeno vpodati pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga na obrazcih, ki se zastonj dobivajo pri nji.

Taka prošnja naj se reši brez odloga kar najhitreje móči.

§. 92.

Ako se dovoli zaprošeni kredit, naj prositelj, hkratu vzprijemaje dovoljeni kredit, podá založno menico, slovočo na najvišji iznos dovoljenega kredita z izrecilom vred, s katerim se daje Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga možnost, ako treba, proti njemu porabiti menico.

§. 93.

Dodeljevanje kreditov proti zagotovilu.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga ima pravico, dodeljevanje kreditov, če ga ni dajati, oziroma, če se ne daje na podlagi §. 89, dovoliti samo proti temu, da se ji dá primerno število pobojne ali zakolne živine za ročno zastavo ali pa kako drugo primerno zagotovilo.

Zastavljena živina stoji na nevarnost in trošek zastavljalca, in blagajnica ima pravico, če se ne izpolni plačilna dolžnost, [dati jo prodati ter izkupila naravnost vzeti si plačilo. Za vstavljanje v hlev, krmljenje, oskrbovanje in čuvanje teh živali se sme zastavljalcu zaračunati samo, kar se je res nabralo stroškov.

§. 94.

Plačevanje na upanje puščenih iznosov.

Vsled dodeljenih kreditov Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga dolžni iznosi so plačni po iztečaju kreditnega roka ta dan. Če plačilni dan pade na nedeljo ali praznik, je plačati prvi prihodnji delovnik.

§. 95.

Ako se ne plača v dan doteklosti, ima Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga pravico, zamudnemu dolžniku ustaviti nadaljnje dodeljevanje kredita.

§. 96.

Obresti.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga ima pravico, od iznosov, dolžnih ji na podlagi odprtih kreditov, pobirati obresti, in to na leto v iznosu 1 odstotka nad vsakočasno menično-obrestno stopnjo avstrijsko-ogrske banke.

§. 97.

Kup na upanje.

Če se je sklenil kup na upanje, naj ga kupec, pokazavši prodajno naznanilo (§. 83), do sklepa trga zglati pri Dunajski blagajnici živinskega in mesovnega trga.

Če se kupnja ni zglatila do začetka bližnjega trga, ali če po tržnem opravniku prodanih živali kupec dollé ni prevzel, ima blagajnica pravico, dati dotične živali prodati ter iz izkupila vzeti si plačilo za svoje terjatve.

§. 98.

Dovoljenje odgona.

Ko se je vplačala kupščina (§. 88) ali se zglatil na upanje sklenjeni kup (§. 97), priznani to kupcu Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga po tržnem uradu z obkolkovanjem na prodajnem naznanilu. Na podlagi tega priznanila dobi kupec od tržnega urada dovoljenje odgona.

§. 99.

Dodeljevanje ponaprejščin.

Dunajska blagajnica živinskega in mesovnega trga dodeljuje ponaprejščine na v prodajo ji poslani ali izročene živali.

Višina ponaprejščin, ki jih je dodeliti, in pa drugačni pogoji dodeljevanja ponaprejščin se ravna po dogovoru z Dunajsko blagajnico živinskega in mesovnega trga.